

Book Talk หนังสือสร้างแรงบันดาลใจ

วิทยากรโดย

นายพงษ์เดช วานิชกิตติกูล

เลขาธิการสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

ดำเนินรายการโดย

นายอวัช จตุรภัทรไพบูลย์

นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ กองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์

ข้อคิดที่ประทับใจมากในหนังสือเล่มนี้คือ “We Are What We Tweet” ซึ่งหมายถึง พวกเราจะเป็นเหมือนสิ่งที่เราอัพโหลดข้อความสู่อินเทอร์เน็ต บางคนเป็นคนดีมาก เรียบร้อยมากในโลกของความเป็นจริง แต่ในโลกเสมือนกลับใช้ถ้อยคำหาขบขัน ที่ไม่คิดว่าจะออกจากคนนับบนโลกของความเป็นจริง หรือบางคนอาจจะไม่เคยโกหกเลยในโลกของความเป็นจริง แต่บนโลกเสมือนโลกทุกถ้อยคำที่อัพโหลดขึ้นไป

การใช้เวลาในการอ่านหนังสือ ได้แบ่งเวลาอ่าน อยู่ 2-3 ด้าน ด้านแรกก็คืออ่านเพื่องาน เราต้องอ่านงานที่เราจะต้องส่งงาน จะต้องเกี่ยวข้อง ประการต่อไปก็คืออ่านเพื่อเตรียมการบรรยาย เตรียมสอน ซึ่งในการสอนเราจะต้องทันเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลา ก็เป็นการบังคับให้ต้องอ่านอีกนั่นเอง ต่อไปอ่านเพื่อเตรียมการประชุม ประการสุดท้ายเพื่อตัวเองโดยเฉพาะ คือนักอ่านเพื่อบันเทิง ต้องยอมรับว่าเพราะภารกิจในการทำงานช่วง 10 ปีที่ผ่านมาทำให้เวลาในการอ่านเพื่อการบันเทิงน้อยลง ช่วงเดินทาง อยู่บนรถ ถ้าการเดินทางไปต่างจังหวัด ไปต่างประเทศที่จะต้องใช้เวลา ถ้าไม่ต้องขับเองอาจจะมีหนังสือติดอยู่ เดี่ยวนี้มี E-book สามารถอ่านผ่านมือถือหรือแท็บเล็ตได้ เหมือนถือหนังสือได้เป็นร้อย เป็นพันเล่มในเครื่องเดียว

หนังสือที่ให้ความสนใจเป็นพิเศษ คือแนวกฎหมาย เปรียบเทียบ เพราะว่าการที่เราจะรู้หลักการทางกฎหมายใหม่ๆ ได้ ต้องรู้ปัญหาที่เกิดขึ้น ตอนนี้ชอบอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับปัญหา กฎหมายทางด้านสิ่งแวดล้อม และด้านผู้บริโภค ซึ่งมองว่ากฎหมาย 2 กลุ่มนี้เกี่ยวข้องกับคนทุกคนในชีวิตประจำวันมากที่สุด แต่ 2 กลุ่มนี้ เราต้องอ่านรอบตัวหมดทุกด้าน เพราะฉะนั้นตอนนี้ ชอบอ่านหนังสือที่ค่อนข้างเป็นทางการ เพราะว่ามันเกี่ยวข้องกับการทำงานตามปกติ ส่วนนวนิยาย จะชอบนั่งแต่งอยู่คนเดียว ซึ่งเขาเคยเป็นเป็นนักกฎหมายมาก่อน เป็นนักแต่งนวนิยายที่โด่งดังคือ John Grisham ซึ่งหนังสือของเขา จะถูกแปลเป็นภาษาไทยเกือบครบทุกเล่ม เช่น The Client, The Firm, The Pelican Brief ซึ่งบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางกฎหมาย มักจะได้รับมาดัดแปลงเป็นภาพยนตร์ดั่งๆ อยู่เสมอ

ความสำเร็จของผู้บริหารระดับสูงในวันนี้ ส่วนหนึ่งย่อมเกิดจากการศึกษาค้นคว้าในด้านต่างๆ รวมถึงการอ่านหนังสือ การอ่านมันถูกบังคับโดยสภาพสำหรับคนที่เรียนกฎหมายอยู่แล้ว นักศึกษากฎหมายรู้กันดีว่า หากที่จะสอบผ่านได้โดยไม่อ่านหนังสือ นอกจากอ่านหนังสือที่เป็นตำราแล้ว ในขณะที่เรียนก็จะมีเวลาว่างที่ได้อ่านหนังสือต่างๆ บ้าง เช่น หนังสือนิยาย หนังสือบันเทิง หนังสือสารคดี หนังสือต่างๆ แม้แต่นิตยสาร ซึ่งแต่ก่อนเคยสมัครเป็นสมาชิกนิตยสารอยู่ฉบับหนึ่งที่ชื่อว่า “สารคดี” เป็นนิตยสารที่หลากหลายแล้วก็สอดแทรกความรู้อะไรต่างๆ รอบตัว พอเราเรียนกฎหมาย จึงรู้ว่า คนที่จะประกอบวิชาชีพกฎหมาย จำเป็นต้องรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวให้มากที่สุด มิฉะนั้นแล้ว เราไม่สามารถที่จะใช้กฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง สภาพสังคมที่เราอยู่ในขณะนั้นๆ ได้ นอกจากนั้นยังต้องเป็นคนที่ชอบประวัติศาสตร์ เพราะว่ากฎหมายมีที่มาจากการพัฒนาของมนุษยทุกยุคทุกสมัยจนกระทั่งมาถึงกฎหมายที่เราใช้อยู่ในปัจจุบัน

หนังสือในดวงใจหรือหนังสือเล่มโปรด คือเรื่อง
 “The New Digital Age”
 แต่งโดย Eric Schmidt กับ Jared Cohen
 มีการแปลเป็นภาษาไทยชื่อเรื่อง
 “ดิจิทัลเปลี่ยนโลก”

หนังสือในดวงใจหรือหนังสือเล่มโปรด คือเรื่อง “The New Digital Age” แต่งโดย Eric Schmidt กับ Jared Cohen ซึ่งทำงานเกี่ยวข้องกับบริษัทเทคโนโลยียักษ์ใหญ่ ประสบการณ์ทำงานและมุมมองของคนทำงานเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยียอมรับเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ดีที่สุด ท่านพบหนังสือเล่มนี้โดยบังเอิญในร้านหนังสือที่สนามบินสุวรรณภูมิ เมื่อ 3-4 ปีแล้ว ชื่อเรื่องดึงดูดเวลาเจอหนังสือที่น่าสนใจจะอ่านเรื่องย่อของหนังสือเล่มนั้นก่อนว่าใครเป็นคนแต่ง ซึ่งโดยส่วนตัวก็ชอบเรื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยีด้วย โดยเฉพาะเรื่องคอมพิวเตอร์ หนังสือเล่มนี้บางตอนเหมือนเรากำลังอ่านนิยายวิทยาศาสตร์ เรื่องนี้เป็นงานเขียนคล้ายๆ กับว่ามาจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แล้วเราจะคาดหมายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้สนใจที่จะอ่าน เล่มนี้มีการแปลเป็นภาษาไทยชื่อเรื่อง “ดิจิทัลเปลี่ยนโลก”

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของอนาคต สิ่งที่ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งก็คือ ที่บอกว่าคนบนโลกในยุคปัจจุบันนี้ใช้ชีวิตอยู่บนโลก 2 ใบพร้อมๆ กัน โลกใบแรกก็คือโลกทางกายภาพ หรือ physical World ส่วนโลกอีกใบหนึ่งคือโลกเสมือน หรือ Virtual World ในปัจจุบันบางคนอาจจะเริ่มใช้ชีวิตบนโลกเสมือนมากกว่าเวลาที่ใช้อยู่บนโลกของความเป็นจริงหรือโลกทางกายภาพ พวกเราเชื่อมต่อ (Connect) บนโลกอินเทอร์เน็ตอยู่ตลอดเวลา ผู้แต่งคาดหมายอาจมีสงครามรูปแบบใหม่ที่จะเกิดขึ้นนั่นก็คือ Digital War หรือ Virtual War หรือ สงครามโลกเสมือน ซึ่งจากข่าวสารต่าง ๆ ก็เห็นว่าน่าจะจริงอย่างที่คาดหมาย

และที่บอกว่า “เทคโนโลยีโดยตัวของมันเองไม่ใช่สิ่งดีและไม่ใช้สิ่งไม่ดี แต่เทคโนโลยีนั้นจะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับคนใช้” โดยบรรยายให้เห็นเทคโนโลยีในอนาคตที่จะก้าวล้ำมาก ยกตัวอย่างข้อดีของเทคโนโลยีในอนาคตที่จะเกิดขึ้นเช่น ในด้านสุขภาพ ต่อไปคนเราอาจจะมีชิพเล็กๆ ผูกอยู่ในร่างกาย ถ้ามีเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายจะคอยส่งสัญญาณผ่านมือถือหรือเครื่องอุปกรณ์ทั้งหลายว่าตอนนี้คุณหมอนี้ในร่างกายเราเป็นอย่างไร มีเชื้อโรคด้านไหนบ้างที่เข้าไป แล้วควรจะออกกำลังกายอย่างไร ทำท่าไหน หรือส่งสัญญาณบอกให้ไปหาหมอ หรืออาจจะมีสัญญาณตรงไปถึงหมอให้วินิจฉัย แล้วก็ส่งกลับมา เรียกว่าเป็นลักษณะหมอทางไกลอย่างนี้เป็นต้น

“เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้บอกว่าคนบนโลกในยุคปัจจุบันนี้ใช้ชีวิตอยู่บนโลก 2 ใบพร้อมๆ กัน โลกใบแรกก็คือโลกทางกายภาพ หรือ Physical World ส่วนโลกอีกใบหนึ่งคือโลกเสมือน หรือ Virtual World”

บางเรื่องที่ผมแต่งคาดหมายไว้เช่น รถยนต์ที่ไม่ได้ใช้คนขับ ก็เริ่มจะเห็นรถยนต์ไร้คนขับในประเทศที่เจริญทางด้านเทคโนโลยี ทางสหรัฐอเมริกาทางยุโรปบางประเทศแล้ว และบางรัฐของสหรัฐอเมริกาเริ่มจดทะเบียนให้เป็นรถยนต์ที่ใช้กันได้ในชีวิตประจำวันจริง

หนังสือเล่มนี้เตือนว่า การที่เราเขียนเกี่ยวกับตัวเราทุกอย่างบนโลกอินเทอร์เน็ต ตอนที่เราเป็นเด็กอาจจะเขียนอะไรไป เพราะว่าวุฒิภาวะยังไม่ถึง แต่สิ่งเหล่านั้นที่เราเขียนที่เราแชร์คลิปปะไรต่างๆ มันจะอยู่บนโลกนี้ตลอดไปและลบออกไปไม่ได้ แม้จะลบออกไปแล้วอาจจะไม่ทันคนอื่นที่ Save เอาไว้ แล้วอาจจะมาแชร์ต่อๆ ไป ในอนาคตคนที่แคบคิดเด็ดสำคัญๆ อาจจะถูกขุดคุ้ยชีวิตตอนเป็นวัยรุ่นที่ใช้โซเชียลมีเดียทั้งหลายว่ามีข้อผิดพลาดอะไรบ้าง เราจึงควรจะดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต การใช้ Social Media ของเด็กๆ ของลูกหลานที่อยู่กับเรา ให้ฟังมีความรู้ระมัดระวัง เพราะสปีดมันเร็วกว่าการเติบโตหรือการมีวุฒิภาวะ ในอนาคตอาจจะต้องมีกฎหมายที่ห้ามนำสิ่งที่ทำเอาไว้บนโลกออนไลน์ก่อนอายุ 18 ปี มาใช้ในทางที่ไม่เป็นประโยชน์หรือใช้ในทางที่เป็นโทษกับคนคนนั้น

ดิจิทัลสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์กับงาน ในกระบวนการยุติธรรมได้ยกตัวอย่างเรื่องการใช้กระดาษงานของเราที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ใช้กระดาษเยอะมาก ยิ่งมีความสะดวกสบายมากเท่าไรยิ่งเปลืองกระดาษมาก จะต้องเปลี่ยนมาใช้เทคโนโลยีเพื่อลดการใช้กระดาษ รักษาสิ่งแวดล้อม เพราะโลกยุคปัจจุบันสิ่งที่เราเห็นคือ มลภาวะหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมจะรุมเร้า

“E-book มีขายมากขึ้นก็เป็นข้อดีอย่างหนึ่งคือ
ได้อ่านในสิ่งที่ถูกกว่าเดิมเยอะ หรือบางที่อ่านฟรีก็มี
ซึ่งก็ชอบอ่านทั้งหนังสือที่เป็นเล่มเป็นกระดาษ
และหนังสือที่เป็น E-book”

ในวงการของการทำหนังสือก็เปลี่ยนไป หนังสือที่แบบเป็น Physical World ต้องเปลี่ยนไป เพราะพฤติกรรมกรรมการอ่านของคน เปลี่ยนแปลงไปมาก คำว่าอ่านในปัจจุบันไม่ได้หมายความว่าถึงแค่อ่านหนังสือ แต่รวมถึงการอ่านข้อความ อ่านข่าว เพราะปัจจุบันมีสื่อเยอะแยะมากมายในโลกอินเทอร์เน็ต จึงมีคำกล่าวที่ตลกขบขันเล็กๆ ว่า “สิ่งแรกที่คนเราในยุคนี้ตื่นขึ้นมาแล้วจะจับนั้นก็ถือโทรศัพท์ สิ่งสุดท้ายที่จะวางก่อนนอนก็คือโทรศัพท์มือถือ” จึงทำให้คนในปัจจุบันอ่านอยู่ตลอดเวลา เห็นได้ชัดว่าพฤติกรรมของมนุษย์เปลี่ยนไป สังคมไทยเปลี่ยนเป็นสังคมกับหน้า E-book มีขายมากขึ้นก็เป็นข้อดีอย่างหนึ่งคือ ได้อ่านในสิ่งที่ถูกกว่าเดิมเยอะ หรือบางที่อ่านฟรีก็มี ซึ่งก็ชอบอ่านทั้งหนังสือที่เป็นเล่มเป็นกระดาษและหนังสือที่เป็น E-book

ในปัจจุบัน หากอยากจะค้นคว้าข้อมูลก็แค่ค้น Keyword โดย Search Engine แต่ข้อมูลที่ได้จากโลกอินเทอร์เน็ต ไม่รู้แหล่งที่มา ไม่รู้ว่าไวใจได้หรือไม่ เรามั่นใจไม่ได้ แต่หนังสือจะได้รับการรับรองโดยสภาพแล้วว่า คนที่แต่งหนังสือเล่มนั้น มีการค้นคว้ามา มีแหล่งข้อมูล ซึ่งตรวจสอบได้จากเชิงอรรถ และหนังสืออ้างอิงต่างๆ

ห้องสมุดก็ยังมีค่าสำคัญ แต่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบให้ทันตามกระแสของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงบนสังคมโลกเกิดขึ้นมาแล้วหลายครั้ง เพียงแต่การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้มันเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ใช้ระยะเวลาอันน้อยที่สุด และเปลี่ยนแปลงได้รวดเร็วที่สุดกว่าในอดีตที่เคยผ่านมา การเก็บหนังสือเยอะๆ อย่างที่เป็น อาจจะน้อยลง แต่ต่อไปสิ่งที่ควรจะเก็บก็คือเป็นหนังสือที่เป็นโบราณวัตถุ เป็นหนังสือที่หาไม่ได้แล้ว ทรงคุณค่าแม้ว่าจะสามารถค้นหาหนังสือเล่มนี้ผ่านออนไลน์ได้ แต่ความรู้สึกที่จะได้จับต้องหนังสือเล่มนั้น เห็นลายเซ็นของผู้แต่งดังระดับโลก ก็ยังต่างกัน

“หนังสือเป็นเครื่องมือที่จุดประกายจินตนาการ” และจินตนาการนี้แหละมีความสำคัญกว่าความรู้ ซึ่งมาจากคำคมภาษาอังกฤษว่า “Imagination is More Important than knowledge” เพราะจินตนาการก่อให้เกิดเครื่องมือที่เราไม่เคยคิดว่าจะเกิดบนโลกนี้ ยกตัวอย่างเช่น โทรศัพท์มือถือ เกิดขึ้นครั้งแรกก็เพราะจินตนาการของคนที่ดีคิดว่าทำไมเราไม่มีเครื่องมือเช่นนี้แล้วมันก็จะทำให้คนคนนั้นแสวงหาความรู้ที่มาตอบสนองจินตนาการของเขา

การอ่านหนังสือทุกประเภทมีประโยชน์ทั้งสิ้น แม้ไม่ใช่หนังสือเรียน หรือหนังสือวิชาการ บางทีการอ่านหนังสือเพื่อการบันเทิง นวนิยาย เรื่องสั้น เราก็จะหาประโยชน์จากการอ่านหนังสือประเภทเหล่านี้ได้ การจะสร้างประเทศไทยให้เป็นสังคมการอ่านต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็ก อ่านหนังสือนิทานให้ลูกฟัง ให้เขาเห็นภาพ หาเทคนิควิธีการเชิญชวนและชี้แนวทางเด็กให้ชอบอ่านหนังสือตามวัย ตามวิวัฒนาการของเขา แต่ไม่ใช่ว่าอยากให้เด็กรักการอ่านและส่งหนังสือดีๆ ให้เขาอ่าน บังคับให้อ่านมันไม่ใช่วิธีการที่ถูกต้อง

“ห้องสมุด
ก็ยังมีค่าสำคัญ
แต่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบ
ให้ทันตามกระแส
ของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป”

ถอดคำบรรยายโดย
นางสาวมธุลินทร์ อุปพงษ์
บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการสารสนเทศ